

Sygn. akt: III U 337/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 sierpnia 2014r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Bożena Beata Bielska
Protokolant:	sekretarz sądowy Ewelina Asztemborska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 26 sierpnia 2014r. w O.

sprawy z odwołania S. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania S. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 28.02.2014r. znak (...)

orzeka:

1. zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje S. W. prawo do emerytury od dnia 1 stycznia 2014 roku,
2. stwierdza brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

UZASADNIENIE

S. W. wniósł odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. z dnia 28.02.2014r., znak: (...), odmawiającej mu prawa do emerytury.

W uzasadnieniu wniósł o zaliczenie do stażu pracy w szczególnych warunkach okresów zatrudnienia: w (...) S.A. w B. od 30.09.1988r. do 13.12.1988r., w Zakładach (...) w P. od 15.10.1992r. do 05.09.1994r., w Zespole Szkół w K. od 15.10.1994r. do 31.01.1995r., (...) w D. od 01.02.1978r. do 01.07.1979r., w Stoczni (...) od 01.08.1972r. do 02.09.1972r. oraz okresu służby wojskowej od 27.10.1975r. do 13.09.1976r.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu wskazał, że na dzień 01.01.1999r. odwołujący udowodnił ogólny okres pracy wynoszący 25 lat 8 miesięcy i 28 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Zdaniem organu rentowego S. W. nie udowodnił 15 lat pracy w szczególnych warunkach, a jedynie 12 lat 9 miesięcy i 19 dni. Do stażu pracy w szczególnych warunkach nie zaliczono okresów zatrudnienia: w Stoczni

(...) od 01.08.1972r. do 02.09.1972r., ponieważ w świadectwie pracy w szczególnych warunkach nie został określony charakter pracy ściśle wg Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, okresu zatrudnienia w (...) w D. od 01.02.1978r. do 01.07.1979r., ponieważ odwołujący był członkiem (...), w Zakładach (...) w P. od 15.10.1992r. do 05.09.1994r., ponieważ odwołujący nie przedłożył świadectwa pracy w szczególnych warunkach oraz w Zespole Szkół w K. od 15.10.1994r. do 31.01.1995r., ponieważ w przedłożonym świadectwie pracy w szczególnych warunkach stanowisko pracy nie jest zgodne z zarządzeniem resortowym. W konsekwencji zaskarżoną decyzją z dnia 28.02.2014r. S. W. odmówiono prawa do emerytury.

ZUS wskazał nadto, że wraz z odwołaniem od w/w decyzji S. W. złożył świadectwo pracy w szczególnych warunkach, wystawione przez (...) Przedsiębiorstwo (...), potwierdzające okres pracy w szczególnych warunkach od 30.09.1988r. do 31.12.1998r. Na podstawie tego świadectwa uwzględniono odwołującemu w/w okres pracy w szczególnych warunkach, co dało łącznie okres w wymiarze 13 lat i 3 dni, jednak kolejną decyzją z dnia 10.04.2014r. ponownie odmówiono odwołującemu prawa do emerytury, bowiem w dalszym ciągu nie wykazał 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

W toku postępowania S. W. oświadczył, iż domaga się zaliczenia do stażu pracy w szczególnych warunkach okresów zatrudnienia w Stoczni (...), w Zakładach (...) w P. i w Zespole Szkół w K..

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

W dniu 24.12.2013r. S. W. złożył w ZUS wniosek o ustalenie uprawnień do emerytury na podstawie przepisów ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Po rozpoznaniu tego wniosku organ rentowy uznał za udowodniony na dzień 01.01.1999r. ogólny okres pracy wynoszący 25 lat 9 miesięcy i 19 dni okresów składkowych i nieskładkowych. ZUS uznał nadto, że odwołujący udowodnił okres pracy w szczególnych warunkach jedynie w wymiarze 12 lat 9 miesięcy i 19 dni, dlatego zaskarżoną decyzją z dnia 28.02.2014r. odmówił S. W. prawa do wcześniejszej emerytury.

Ponieważ wraz z odwołaniem od w/w decyzji S. W. złożył świadectwo pracy w szczególnych warunkach, wystawione przez (...) S.A. w B., potwierdzające okres pracy w szczególnych warunkach od 30.09.1988r. do 31.12.1988r. a ZUS uwzględnił ten okres, ostatecznie należało uznać, iż odwołujący wykazał okres pracy w szczególnych warunkach w wymiarze 13 lat i 3 dni. Kolejną decyzją z dnia 10.04.2014r. ponownie odmówiono jednak mu prawa do emerytury, bowiem uznano, iż w dalszym ciągu nie wykazał 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

W ocenie Sądu odwołanie od decyzji z dnia 28.02.2014r. jest zasadne.

Zgodnie z art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zw. z § 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przysługuje emerytura, jeżeli ubezpieczony spełnił łącznie następujące warunki:

- osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn,
- nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego lub złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE, za pośrednictwem Zakładu na dochody budżetu państwa,
- w dniu wejścia w życie przepisów ustawy emerytalnej, tj. 01.01.1999r., udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 dla mężczyzn oraz okres zatrudnienia w szczególnych warunkach, wynoszący co najmniej 15 lat.

Według przepisu § 2 ust. 1 w/w Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach

lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Biorąc pod uwagę powyższe przepisy należało uznać, że rozstrzygnięcie w sprawie było uzależnione od wykazania przez S. W. 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

S. W. ostatecznie domagał się zaliczenia do pracy w szczególnych warunkach okresów zatrudnienia: w Zakładach (...) w P. od 15.10.1992r. do 05.09.1994r., w Zespole Szkół w K. od 15.10.1994r. do 31.01.1995r. i w Stoczni (...) od 01.08.1972r. do 02.09.1972r. a zdaniem Sądu okresy te należy uwzględnić.

Na okoliczność pracy odwołującego w w/w zakładach Sąd dopuścił dowód z akt emerytalnych odwołującego, jego akt osobowych oraz z zeznań odwołującego.

S. W. na rozprawie w dniu 26.08.2014r. zeznał, iż w Zakładach (...) w P. pracował jako palacz CO, obsługiwał 3 kotły parowe, a zimą dodatkowo jeszcze 2 kotły wodne. Kotły parowe dostarczały parę do suszarni, gdzie suszono elementy drewniane, a 2 kotły wodne służyły do ogrzewania. Odwołujący wskazywał, iż palił w piecach, czyścił je wykonywał wszystkie czynności związane z obsługą tych kotłów.

Odwołujący zeznał nadto, iż także w Zespole Szkół w K. pracował jako palacz co, palił w 2 kotłach. Ładował węgiel do pieców, czyścił je, wykonywał wszystkie czynności związane z obsługą pieców.

Odwołujący pytany o pracę w Stoczni (...) zeznał, iż na początku pracy miał umowę o pracę o naukę zawodu a w spornym okresie pracował jako monter rurociągów, budował instalacje w statkach, montował rurociągi w środku w statkach i na zewnątrz, były to rurociągi wodne i sanitarne. Była do praca w pochylniach, dokach i przy nadbrzeżach.

Sąd dał wiarę w/w zeznaniom S. W., bowiem znalazły one potwierdzenie w świadectwach pracy i jego aktach osobowych.

Wprawdzie Sądowi nie udało się uzyskać akt osobowych odwołującego z Zakładów (...) w P., lecz w świadectwie pracy, wystawionym w dniu 05.09.1994r. przez ten zakład pracy wskazano, iż odwołujący był tam zatrudniony jako palacz CO (k. 17a.e.). Odwołujący złożył też do ZUS umowę o pracę z tym zakładem, zawartą na stanowisku palacza co (k. 19-20a.e.). Takie samo stanowisko wskazano również w świadectwie pracy wystawionym w dniu 31.01.1995r. przez Szkołę Podstawową w K. (k. 22a.e.). Również wszystkie dokumenty, w tym umowa o pracę i angaże zawarte w aktach osobowych odwołującego z tej szkoły wskazują stanowisko palacza co.

Wskazać trzeba, iż prace nie zautomatyzowane palaczy i rusztowych kotłów parowych lub wodnych typu przemysłowego zostały wymienione jako prace w szczególnych warunkach w wykazie A, Dział XIV, poz. 1 stanowiącym załącznik Nr 1 do Rozporządzenia Rady Ministrów z 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym szczególnych warunkach.

Do pracy w szczególnych warunkach podlega zaliczeniu również okres pracy w Stoczni (...) od 01.08.1972r. do 02.09.1972r. na stanowisku montera rurociągów. Takie stanowisko wskazano w świadectwie pracy wystawionym S. W. w dniu 04.09.1972r. (k. 11a.e.).

Odwołujący złożył do ZUS świadectwo pracy w szczególnych warunkach za ten okres, wskazujące, iż pracował jako monter rurociągów okrętowych, tj. na stanowisku wskazanym w Wykazie A Dz. III poz. 90, stanowiącym załącznik do zarządzenia Nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30.03.1985r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładzie pracy resortu maszynowego. Wprawdzie świadectwo to nie zostało uwzględnione przez ZUS z przyczyn formalnych, jednakże potwierdza fakt pracy odwołującego na stanowisku montera rurociągów okrętowych.

Sąd uzyskał akta osobowe S. W. za okres tego zatrudnienia a znajdujące się tam dokumenty, w tym umowa o pracę i angaże, potwierdzają jego zatrudnienie na tym stanowisku.

Prace wykonywane bezpośrednio przy budowie i remoncie statków na stanowiskach znajdujących się na tych statkach, pochylniach, dokach i przy nabrzeżach są pracami w szczególnych warunkach, wskazanymi w wykazie A Dział III poz. 90 Rozporządzenia Rady Ministrów z 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Okresy pracy w w/w zakładzie od 02.09.1972r. do 02.09.1972r. podlega więc zaliczeniu do pracy w szczególnych warunkach.

Z akt osobowych odwołującego wynika też, że w okresie od 02.09.1969r. do 31.07.1972r. pracował tam jako uczeń na podstawie umowy o pracę o naukę zawodu, dlatego słusznie okres ten nie został uwzględniony w świadectwie pracy w szczególnych warunkach.

Uwzględnienie żądanych przez S. W. okresów pracy: w Zakładach (...) w P. od 15.10.1992r. do 05.09.1994r. (1 rok 10 miesięcy i 22 dni), w Zespole Szkół w K. od 15.10.1994r. do 31.01.1995r. (3 miesiące i 17 dni) i w Stoczni (...) od 01.08.1972r. do 02.09.1972r. (1 miesiąc i 2 dni) skutkuje wykazaniem przez odwołującego wymaganego okresu pracy w szczególnych warunkach, gdyż łącznie z uwzględnionym przez ZUS okresem 13 lat i 3 dni wyniesie on 15 lat 3 miesiące i 14 dni. Odwołujący pełni także pozostałe przesłanki konieczne do uzyskania prawa do emerytury według przepisów art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Osiągnął bowiem w dniu (...) wiek 60 lat i legitymuje się 25-letnim ogólnym stażem pracy.

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję ZUS z 31.10.2013r. i przyznał S. W. prawo do emerytury od dnia (...), tj. od uzyskania wieku 60 lat.

W pkt 2 wyroku Sąd stwierdził, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Zgodnie z art. 118 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji, z uwzględnieniem ust. 2 i 3 oraz art. 120.

Przepis art. 118 ust. 1a stanowi zaś, że w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego.

W niniejszej sprawie ostatnią okolicznością niezbędną do wydania decyzji było ustalenie 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, a w szczególności ustalenie charakteru pracy w Zakładach (...) w P., w Zespole Szkół w K. i w Stoczni (...). Odwołujący za dwa pierwsze okresy nie złożył świadectwa pracy w szczególnych warunkach, a świadectwo ze Stoczni (...) zawierało braki formalne . Dopiero postępowanie sądowe, zeznania odwołującego i dane uzyskane z jego akt osobowych pozwoliły na ustalenie rodzaju wykonywanych przez niego czynności. W tej sytuacji ZUS nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie okresu pracy w szczególnych warunkach w toku postępowania przed tym organem.

Z tych względów orzeczono jak w sentencji.